

EUROOPA PARLAMENT – EUROOPA LIIDU KODANIKE ESINDUSKOGU



**Europe Direct on teenistus, mis aitab leida vastused
Euroopa Liitu käsitlevatele küsimustele**

**Tasuta infotelefon: (*)
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) Antav teave on tasuta nagu ka enamik kõnesid (v.a mõne operaatori, hotelli ja telefonikabiini puhul).

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab internetist Euroopa serverist (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2014

ISBN 978-92-823-5496-4

doi:10.2861/56014

Käsikiri valmis juulis 2014

Illustratsioonid: Jing Zhang/© Euroopa Liit

© Euroopa Liit, 2014

Allikale viitamisel on reprodutseerimine lubatud.

Printed in Belgium

TRÜKITUD VALGELE ELEMENTAARKLOORIVABALE PAPERILE (ECF)



PRESIDENDI EESSÕNA

Euroopa Liit põhineb ideel rahust, vabadusest, stabiilsusest ja heaolust. Pärast laastavate konfliktide ja kahe katastroofilise maailmasõja põhjustatud sajanditepikkuseid kannatusi koitis Euroopa Liidu loomisega lõpuks uus ajastu. Rahuaeg koos Euroopa avatud piiridega on viinud täide ühe inimkonna vanimatest unistustest. Sõda Euroopa Liidu liikmesriikide vahel on tänapäeval mõeldamatu. Ühisturg on igapäevane tõelisus poole miljardi eurooplase jaoks. Täna elame vabas ja avatud Euroopas. Euroopas, mis võib olla uhke nii oma kultuurilise mitmekesisuse kui ka selle üle, et ollakse pühendunud kodanike õiguste ning ühtsete väärtuste kaitsmisele.

Oleme suutnud teha vaenlastest sõbrad, ületada rahvuslikud, usulised ja filosoofilised erinevused ning kasvada

koos ühinenud Euroopaks. See kõik on saanud võimalikuks, kuna olemes mõistnud, et me ei saa enam hoida oma huvisid lahus oma naabrite huvidest; me kõik kas kaotame või me kõik võidame.

Mida see aga tegelikkuses tähendab? See tähendab vaidluste lahendamist dialoogi ja üksmeelele jõudmise kaudu; otsuste langetamist solidaarsuse ja demokraatia põhimõtetest lähtuvalt, mitte lihtsalt tugevama tahtele alistumist; väiksemate ja suuremate liikmesriikide, Põhja- ja Lõuna-Euroopa, Ida- ja Lääne-Euroopa huvide sobitamist ning ühiste huvide asetamist üksikhuvidest kõrgemale.

Siiski ei tohi me Euroopa Liitu või Euroopa integratsiooniprojekti kunagi iseenesest mõistetavaks pidada. Praegu

on Euroopa ajaloos rahutud ajad. Paljude inimeste jaoks on need rasked ajad. Finants- ja majanduskriisi tagajärjel on inimesed kaotamas usku poliitikasse ja institutsioonidesse. See usalduskriis mõjutab ka Euroopa integratsiooniprotsessi. Me peame aru saama tõsiasi, et eurooplastel on institutsioonides peetavate arutelude jälgimiseks vähe aega, kuna nad on selleks liiga hõivatud oma laste tuleviku, oma töökoha ja pensioni pärast muretsemisega.

Kui tahame, et ühinenud Euroopast saaks taas läbinisti elujõuline ettevõtmine, siis peame ilmutama suutlikkust lahendada kodanike jaoks olulisi probleeme. Euroopa Parlament on foorum, kus edendada demokraatiat ja arutleda ELi tulevase poliitilise suuna üle.

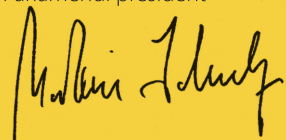
Euroopa Parlamendi liikmed on Teie esindajad ja presidendina olen selle tõsiasi üle eriti uhke, samuti nagu

ma tunnen uhkust sellise pühendunud ja avatud parlamendi juhtimise üle. Euroopa Parlament on organ, mille kaudu Teie saate end kuuldavaks teha, valides esindajad oma põhihuve kaitsma. Meie soov on Teid kuulata.

Asugem nüüd tööle, et täita lubadus luua nii meie endi kui ka tulevaste põlvkondade jaoks Euroopa, mis oleks majanduslikult tugev, sotsiaalselt õiglane, vaba ja demokraatlik kodu kõigile eurooplastele.

Euroopa Parlament on demokraatia süda ELi tasandil. Euroopa Parlament tegutseb alati inimeste huvides eesmärgiga parandada sadade miljonite eurooplaste igapäevaolu. Euroopa Parlament töötab väärilt ja õiglaselt, tuginedes austusele ja diskrimineerimiskeelule.

Martin Schulz,
Euroopa Parlamendi president



EUROOPA PARLAMENT – EUROOPA LIIDU KODANIKE ESINDUSKOGU

EUROOPA PARLAMENDI TEEJUHT



MIS ON EUROOPA LIIT JA MILLEKS SEE VAJALIK ON

Euroopa Liit (EL) on praegu 28 liikmesriigist koosnev ainulaadne majanduslik ja poliitiline ühendus. See loodi pärast Teist maailmasõda majanduskoostöö edendamiseks. Toona lähtuti mõttest, et mida tihedamad on riikidevahelised kaubandussidemed, seda tugevamini on riigid majanduslikult üksteisega seotud ja seda suurema tõenäosusega suudavad nad vältida omavahelisi konflikte. EL rajaneb õigusriigi põhimõttel. Liidu tegevuse aluseks on kõikide liikmesriikide poolt heaks kiidetud lepingud. Järgmisel leheküljel on ära toodud ELi peamised saavutused.

ELi jaoks on püsivalt tähtis, et liidu institutsioonid toimiksid läbipaistvalt ja demokraatlikult. Euroopa Parlament on ainulaadne kodanike poolt otse valitav rahvusvaheline parlamentaarne assamblee. Parlamendi 751 liiget esindavad 28 liikmesriigi kodanikke, keda on kokku üle 500 miljoni. Euroopa Liidu kodanikel on õigus poliitilises protsessis mitmel viisil osaleda. Nii saavad kodanikud hääletada valimistel, võtta ühendust neid esindava Euroopa Parlamendi liikmega, esitada parlamendile petitsioone ja korraldada kodanikualgatusi, millega taotletakse Euroopa Komisjonilt konkreetse seadusandliku ettepaneku ettevalmistamist.

Euroopa Parlamendile saab petitsiooni esitada aadressil
europarl.europa.eu/aboutparliament/et/00533cec74/Petitions.html

ELi SUURTE SAAVUTUSTENA TASUB NIMETADA JÄRGMIST



2. ELi liikmesriikide vahelt on kaotatud piirikontroll ja inimesed saavad vabalt reisida suuremal osal Euroopa territooriumist. Eurooplasel on ka palju lihtsam mõnda teise Euroopa riiki elama või tööle asuda.

1. Viiskümmend aastat on Euroopas olnud rahu, stabiilsuse ja suureneva jõukuse aeg. Miljonite eurooplaste elujärg on tunduvalt paranenud.



3. Nn ühtne turg võimaldab suurel osal kaupadel, teenustel, rahal ja inimestel ELi sees vabalt liikuda ning toimib ELi suure majandusmootorina.

6. ELil on ühine välis- ja julgeolekupoliitika, mis annab liidule võimaluse maailma asjades ühtse jõuna kaasa rääkida. Ühtse tervikuna tegutseb EL ka kolmandatele riikidele arenguabi andes, kogu maailmas inimõiguste olukorda jälgides ning kolmandate riikidega kaubandussuhteid korraldades.



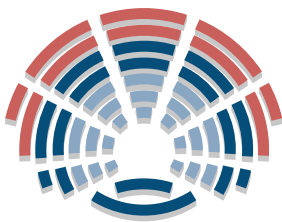
4. ELi ühiraaha euro, mida praegu kasutab enamik liidu liikmesriike, on kaubavahetust ja reisimist veelgi soodustanud.



5. ELi põhiõiguste hartas on sätestatud sellised väärtused nagu inimväärikus, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste järgimine. ELi institutsioonidel ja liikmesriikide valitsustel on ELi õigust rakendades seaduslik kohustus neid väärtusi kaitsta.

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONID

SIINKOHAL TUTVUSTAME LÜHIDALT ELI
TÄHTSAMAIK INSTITUTE SIOONE JA NENDE
ÜLESANDEID.



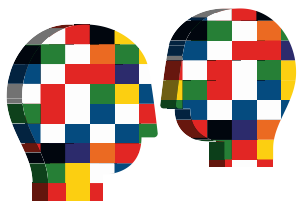
EUROOPA PARLAMENT

Parlament on ELi ainuke otsevalitav institutsioon. Parlament esindab 500 miljonit liidu kodanikku. Parlamendil on otsustav osa Euroopa Komisjoni presidendi valimisel. Parlamendil on koos Euroopa Liidu Nõukoguga eelarvapädevus ja seadusandlik pädevus.



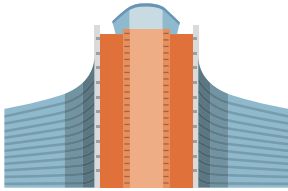
EUROOPA ÜLEMKOGU

Ülemkogus määravad liikmesriikide ja liidu tasandi juhid kindlaks ELi üldised prioriteedid. Ülemkogu juhib alaline eesistuja ja selle liikmed on liikmesriikide riigipead, valitsusjuhid ning Euroopa Komisjoni president.



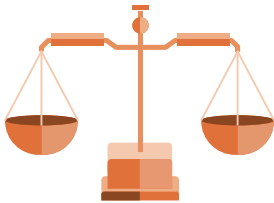
EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

Nõukogu on liikmesriikide valitsuste esinduskogu. Nõukogu eesistujaks on vaheldumisi liikmesriigid.



EUROOPA KOMISJON

Komisjon on ELi täitevorgan, mille ülesanne on esitada ELi õigusaktide eelnõusid, rakendada õigusakte, jälgida lepingute täitmist ja korraldada ELi igapäevast tegevust.



EUROOPA KOHUS

Euroopa Kohus on kõrgeim kohus ELi õiguse valdkonnas. Kohus tõlgendab ELi õigust ja tagab selle ühetaolise kohaldamise kõikides liikmesriikides.



EUROOPA KONTROLLIKODA

Kontrollikoda kontrollib ELi rahaliste vahendite kasutamist. Välisaudiitorina aitab kontrollikoda parandada ELi finantsjuhtimist ning toimib ELi kodanike finantshuvide sõltumatu kaitsjana.



EUROOPA KESKPANK

Keskpank vastutab euro kui Euroopa ühisraha eest. Keskpanga põhiülesanne on hoida euro ostujõudu ning ühes sellega euroala hindade stabiilsust.

EUROOPA PARLAMENT, SELLE VOLITUSED JA TEGEVUS

Euroopa Parlament on rahvusvahelise ja paljumeelse demokraatia toimimise ainukordne näide. Euroopa Parlamendi liikmed osalevad avalikes aruteludes ja etendavad tähtsat osa ELi poliitika kujundamisel. Nende põhilised töövaldkonnad on järgmised:

ÕIGUSAKTID

Euroopa Parlament ja Euroopa Liidu Nõukogu võtavad koos vastu liidu kodanike igapäevast elu mõjutavaid õigusakte. Reguleeritavate valdkondade hulka kuuluvad näiteks reisimisvabadus, toiduohutus ja tarbijakaitse, keskkonnaküsimused ning enamik majandussektoreid. Liikmesriikidel on endiselt vetoõigus sellistes valdkondades nagu maksustamine ning välis- ja kaitseküsimused. Mõne valdkonna

puhul saab nõukogu otsuse teha alles pärast Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamist. Kuid isegi neid valdkondi, kus otsustuspädevus on üksnes liikmesriikidel, näiteks haridust ja kultuuri, toetatakse sageli ELi meetmetega, näiteks programmiga Erasmus+, mis võimaldab noortel eurooplastel välismaal õppida, vabatahtlikus tegevuses osaleda, praktikal käia või töökogemusi omandada.

Osale ELi poliitika kujundamises veebilehe kaudu:
europa.eu/eu-law/have-your-say/index_et.htm



TEATAVASTI LÜKKAS EUROOPA PARLAMENT 2012. AASTAL TAGASI VAIDLUSI TEKITANUD VÕLTSIMISVASTASE KAUBANDUSLEPINGU (ACTA)

Selle rahvusvahelise lepinguga püüti kehtestada rahvusvahelisi norme intellektuaalomandiõiguse tugevdamiseks. Kodanike huve esindavate organisatsioonide väitel võinuks aga ACTA viia mitme põhiõiguse, sealhulgas sõnavabaduse ja eraelu puutumatusse rikkumiseni.

Pealegi peeti ACTA läbirääkimisi salaja ning nendesse ei kaasatud kodanikuühiskonna ühendusi, aren-

guriike ega laia avalikkust. Kui EL ja mitu liidu liikmesriiki lepingu allkirjastasid, protesteeriti selle vastu laialdaselt kogu Euroopas. Kodanikuühiskonna surve, mille väljenduseks olid muu hulgas viis petitsiooni, üks neist 2,8 miljoni allkirjaga, uuris Euroopa Parlament lepingut põhjalikult ja lükkas selle lõpuks tagasi.

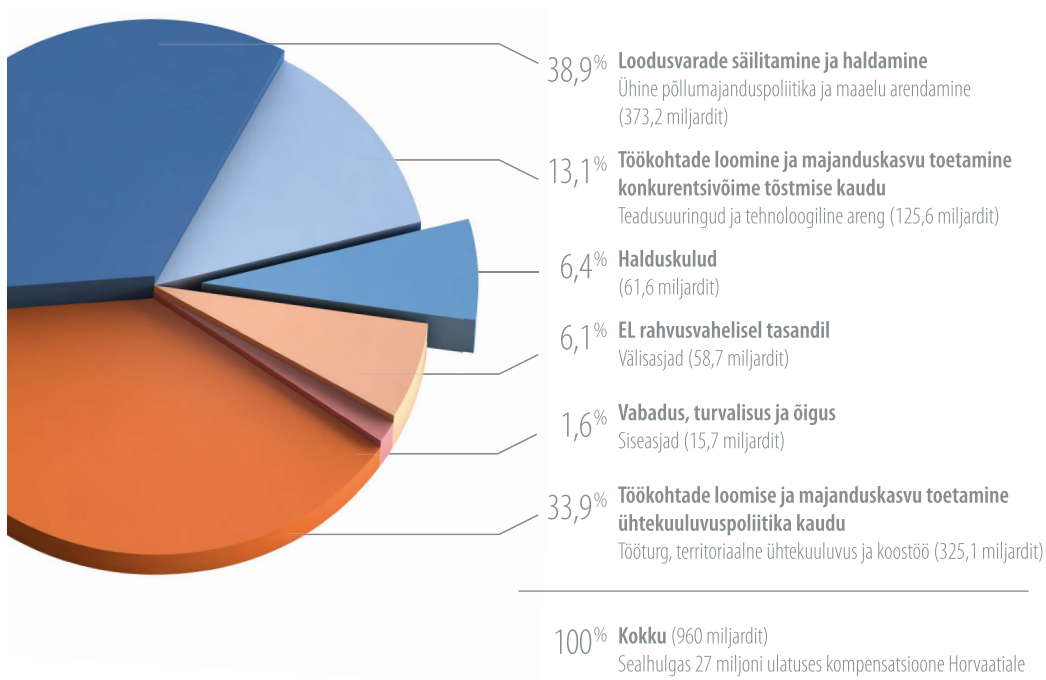
See tähendas tegelikult ACTA lõppu, kuna ükski liikmesriik ei saanud lepingut enam heaks kiita.

EELARVE

Eelarvapädevus on iga parlamendi tähtsaim õigus: see, kes otsustab, kuidas raha jagada, saab määrata ka poliitilised prioriteedid. ELi tasandil jaguneb see õigus Euroopa Parlamendi ja Euroopa Liidu Nõukogu

vahel. Need kaks institutsiooni võtavad iga seitsme aasta järel koos vastu mitmeaastase finantsraamistiku ning vaatavad igal aastal läbi ja kinnitavad järgmise aasta eelarve ja eelmise aasta kulutused.

ELi PIKAAJALINE EELARVE AASTATEKS 2014–2020
Kululaed (eurodes) seitsme aasta peale



Lisateave ELi eelarve kohta:

europarl.europa.eu/aboutparliament/et/003dcd4001/The-budget-procedure-explained.html

KONTROLL

Euroopa Parlament kontrollib ELi raha kasutamise korrektsust. Euroopa Parlamendi valimiste tulemusi võetakse arvesse Euroopa Komisjoni presidendi kandidaadi nimetamisel. Parlamendi ülesanne on aga komisjoni president valida ning komisjoni koosseis (president ja volinike kolleegium) kinnitada. Parlament saab ka komisjoni tagasi astuma sundida. Komisjoni volinikke kutsutakse sageli parlamenti oma poliitilisi kavu kaitsma. Euroopa Ülemkogu eesistuja ning komisjoni asepresident ja liidu välisasjade ja jul-

geolekupoliitika kõrge esindaja käivad regulaarselt parlamendiliikmeid teavitamas ja nende küsimustele vastamas. Viimastel aastatel on parlament varasemaga võrreldes tunduvalt tihendanud arutelusid kõikide juhtivate poliitikakujundajatega, kes tegelevad euro (ühisraha) küsimustega, et rahapoliitiliste otsuste langetamist selgemaks muuta. Selles suhtes on Euroopa Parlamendist saanud üks väheseid foorumeid, mille kaudu püütakse suurendada euroala valitsemise läbipaistvust.



Rohkem teavet Euroopa Parlamendi volituste ja tegevuse kohta:
europarl.europa.eu/aboutparliament/et/007c895f4c/Powers-and-procedures.html

EUROOPA PARLAMENT

VABADUSE JA DEMOKRAATIA KAITSEL

Euroopa Parlament kui ELi ainus otsevalitav institutsioon on vabaduste, inimõiguste ja demokraatia järjekindel kaitsja Euroopas ja mujal maailmas. Euroopa Parlamendi liikmete esimene ülesanne on esindada Euroopa kodanikke ELi tasandil ning kaitsta nende huve liidu poliitiliste juhtide ja institutsioonide ees.

Enamiku ELi rahvusvaheliste kokkulepete sõlmimiseks on vajalik Euroopa Parlamendi nõusolek. Parlament osaleb ka ELi arengu- ja humanitaarabipoliitika kujundamisel. Euroopa Parlamendi liikmed mõjutavad üha rohkem Euroopa välispoliitika kujundamist ja neil on tihedad sidemed kogu maailma seadusandjatega.

Parlamendiliikmed viibivad sageli valimisvaatlejatena teistes maailma riikides, et tuvastada võimalikke valimiskorra rikkumisi. Euroopa Parlament jälgib, et ELi majandus- ja kaubanduslepingutes liitu mittekuuluvate riikidega oleks tagatud inimõiguste kaitse. Inimesi ja organisatsioone, kes kaitsevad maailmas inimõigusi, demokraatiat ja sõnavabadust ning võitlevad sallimatuse ja rõhumise vastu, tunnustab Euroopa Parlament Sahharovi auhinna. Auhinna laureaatide hulgas on Malala Yousafzai, Nelson Mandela ja Aung San Suu Kyi.

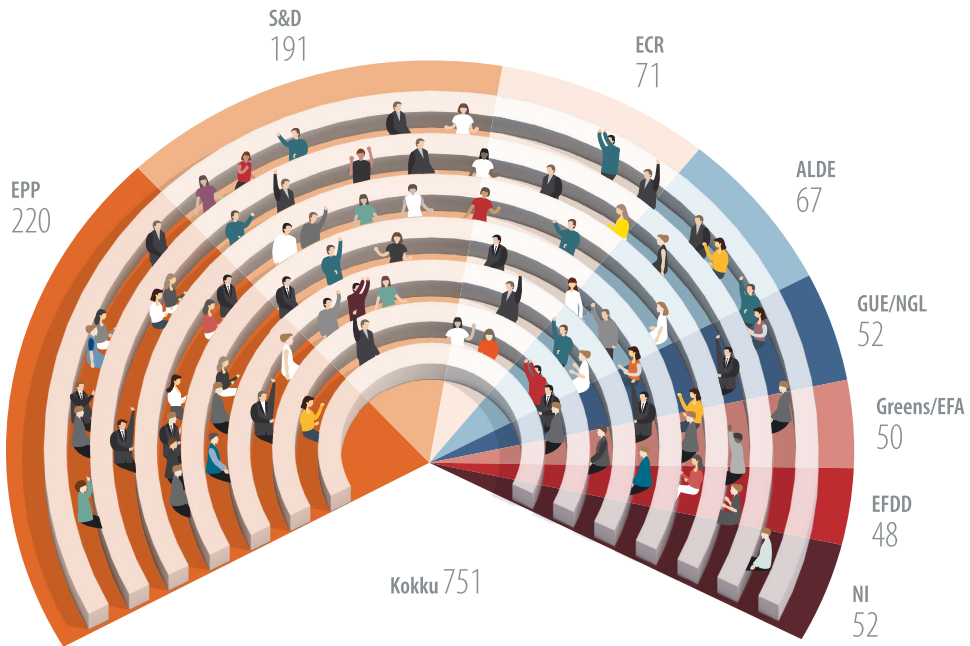


Rohkem teavet Sahharovi auhinna kohta:
europarl.europa.eu/sakharov



EUROOPA PARLAMENDI STRUKTUUR

EUROOPA PARLAMENDI
FRAKTSIOONID (21.10.2014)



EPP Euroopa Rahvapartei
(kristlike demokraatide)
fraktsioon

S&D Sotsiaaldemokraatide
ja demokraatide fraktsioon
Euroopa Parlamendis

ECR Euroopa Konservatiivide
ja Reformistide fraktsioon

ALDE Euroopa Demokraatide ja
Liberaalide
Liidu fraktsioon

GUE/NGL Euroopa Ühendatud
Vasakpoolsete / Põhjamaade
Roheliste Vasakpoolsete
liitfraktsioon

Greens/EFA Roheliste / Euroopa Vabaliidu
fraktsioon

EFDD Vaba ja Otsedemokraatliku
Euroopa fraktsioon

NI Fraktsioonilise kuuluvuseta
parlamendiliikmed

KOHTADE JAOTUS FRAKTSIOONIDE
JA LIIKMESRIIKIDE KAUPA (21.10.2014)



	EPP	S&D	ECR	ALDE	GUE/ NGL	Greens/ EFA	EFDD	NI	Kokku
Belgia	4	4	4	6		2		1	21
Bulgaaria	7	4	2	4					17
Tšehhi Vabariik	7	4	2	4	3		1		21
Taani	1	3	4	3	1	1			13
Saksamaa	34	27	8	4	8	13		2	96
Eesti	1	1		3		1			6
Iirimaa	4	1	1	1	4				11
Kreeka	5	4	1		6			5	21
Hispaania	17	14		8	11	4			54
Prantsusmaa	20	13		7	4	6	1	23	74
Horvaatia	5	2	1	2		1			11
Itaalia	17	31			3		17	5	73
Küpros	2	2			2				6
Läti	4	1	1			1		1	8
Leedu	2	2	1	3		1	2		11
Luksemburg	3	1		1		1			6
Ungari	12	4				2		3	21
Malta	3	3							6
Madalmaad	5	3	2	7	3	2		4	26
Austria	5	5		1		3		4	18
Poola	23	5	19				1	3	51
Portugal	7	8		2	4				21
Rumeenia	14	16		2					32
Sloveenia	5	1		1		1			8
Slovakkia	6	4	3						13
Soome	3	2	2	4	1	1			13
Rootsi	4	6		3	1	4	2		20
Ühendkuningriik		20	20	1	1	6	24	1	73
Kokku	220	191	71	67	52	50	48	52	751

LÄHEM TUTVUS EUROOPA PARLAMENDIGA TULGE KÜLLA ...

Kas Teid huvitab, kuidas eelnõust saab seadus ja kuidas täpselt Teie valitud parlamendiliikmed osalevad Teie igapäevast elu mõjutavate otsuste tegemises?

Euroopa Parlament pakub nii Brüsselis kui ka Strasbourgis külastajatele mitmesuguseid interaktiivseid võimalusi enda kui institutsiooni, oma ajaloo ja kogu ELi tundmaõppimiseks. Täpsemat teavet kõigi alljärgnevalt loetletud võimaluste ja vahendite kohta leiate Euroopa Parlamendi veebilehelt europarl.europa.eu

PARLAMENTARIUM (BRÜSSEL):

Euroopa integratsiooni ajalugu ja ELi mõju igapäevaelule köitva interaktiivse multimeediumi vormis. Avatud iga päev, eelregistreerimiseta.

EUROOPA AJALOO MAJA (BRÜSSEL):

Euroopa 20. sajandi ajalugu ja selle tänane tähendus.

ISTUNGISAALI KÜLASTUS ÜSIKISIKUTELE:

tutvumine parlamendi täiskogu Brüsseli istungisaaliga multimeediumgiidi abil (kaks külastuskorda päevas, eelregistreerimiseta) või täiskogu istungi jälgimine Strasbourgi istungisaali külastajate rödukt.

ISTUNGISAALI KÜLASTUS RÜHMADELE:

parlamendi töötaja tutvustab parlamendi ülesandeid ja tegevust. Tutvumine Brüsseli või Strasbourgi istungisaaliga (tööpäeviti, eelregistreerimisega, vaid 20-liikmelistele või suurematele rühmadele).

ROLLIMÄNGUD KOOLIÕPILASTELE (BRÜSSEL):

õpilased saavad kaks ja pool tundi mängida Euroopa Parlamendi liikmeid ning uudsel ja köitval viisil tundma õppida Euroopa Parlamendi otsustusprotsessi (tööpäeviti, eelregistreerimisega, vaid 16- kuni 32-liikmelistele õpilasrühmadele).

EUROSCOLA PROGRAMM (STRASBOURG):

täiskogu istungisaalis on keskkooliõpilastel ainulaadne võimalus harjutada Euroopa Liidu otsustusprotsessi mitmekeelse Euroopa Noorteparlamendi vormis.

EUROOPA PARLAMENT KODUUKSE EES:

Euroopa Parlamendi infobüroode korraldusel toimuvad kõikides liikmesriikides Euroopa-teemalised teabeüritused, näitused ja arutelud.

INFOBÜROO EESTIS

Rävala 4

10143 Tallinn

EESTI

Tel +372 6306969

E-post: eptallinn@europarl.europa.eu

www.europarl.ee

... VÕI VÕTKE ÜHENDUST!

KÜLASTAGE MEIE VEEBILEHTE:

Siin saate jälgida parlamendi täiskogu istungeid, leiate oma koduriigist valitud parlamendiliikmete kontaktandmed ning loomulikult rohkesti mitmesugust teavet: päevauudistest temaatiliste uuringute ja raportiteni. europarl.europa.eu

ÜHINEGE FACEBOOKIGA JA OSALEGE ARUTELUDES:

facebook.com/europeanparliament

JÄLGIGE MEID TWITTERIS:

twitter.com/euoparl_et

JÄLGIGE KÕIKIDE EUROOPA PARLAMENDI LIIKMETE JA ERAKONDADE TEGEVUST REAALAJAS:

epnewshub.eu

Kui olete Euroopa Parlamenti juba külastanud, võite saata sõnumi aadressil **vissem-et@europarl.europa.eu**, et hoida kontakti rühmakaaslastega, kellega koos Te parlamenti külastasite, vahetada nendega fotosid jne. Sellelt aadressilt võite tellida ka Euroopa Parlamendi uudiskirja.





Lisateavet saab veebisaidilt
europarl.europa.eu



Väljaannete talitus

